

**LÅNGT
IFRÅN LAGOM**

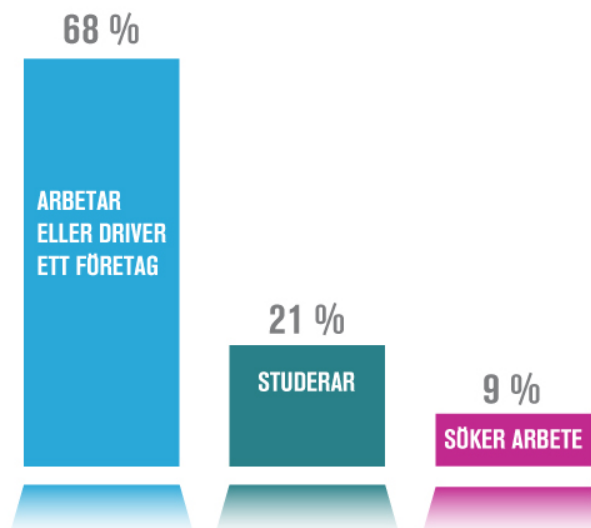
Uppföljning av utbildningen Svenska för företagare

Rapport

Författad av Lisa Alm

Kort sammanfattning av uppföljningen för utbildningen Svenska för företagare i Botkyrka kommun

Vi som arbetar på Botkyrka Vuxenutbildning är glada över att 68 % av våra elever, nästan 7 av 10, får arbete eller driver ett företag efter att de avslutat utbildningen Svenska för företagare (SFF). Därutöver är det 2 av 10 som studerar och knappt 1 av 10 som är arbetsökande.

Siffrorna kommer från undersökningen som vi genomförde under augusti 2011. Genom att ringa till alla elever som har gått minst två månader på Svenska för företagare, och avslutat utbildningen senast februari 2011 fick vi fram resultatet. 102 av 192 elever svarade (svarsfrekvens 53 %). Av de som svarade var 50 kvinnor och 52 män. Hör gärna av dig till lisa.alm@botkyrka.se om du har frågor om undersökningen.

För dig som vill läsa mer följer en mer ingående redovisning av hur vi har genomfört uppföljningen av utbildningen samt vilken information som har kommit fram i samband med den.

Om Botkyrka Vuxenutbildning

Vi arbetar med människor som bestämt sig för att starta om och pröva ny mark. Alla våra utbildningar genomsyras av vår ambition som går ut på att studenterna ska vilja, ska växa och ska våga ta de steg som behövs för att frigöra sin fulla potential.

Läs gärna mer om utbildningen Svenska för företagare genom att scanna QR-koden med din smartphone. Om du inte har appen på din telefon kan du ladda ner en gratis version på nätet. Du kan också gå direkt till www.botkyrka.se/sff.

Innehållsförteckning

Bakgrund	4
Uppföljning av utbildningen Svenska för företagare	4
Metoden för undersökningen	4
Uppgifter om antal företag	5
Övriga studier	5
Resultat	7
Fråga 1: Vad gör du i dag?.....	7
Fråga 2: Har du haft någon nytta av Svenska för företagare?.....	8
Fråga 3. Om ja, vilken nytta har du haft av Svenska för företagare?..	9
Fråga 4. Du som driver eget företag, hur viktigt har Svenska för företagare varit för dig för att ta det steget?	10
Fråga 5. Var det något du saknade i Svenska för företagare?.....	11
Antal startade företag	11
Sammanfattning och slutsatser	12
Referenser	13

Bakgrund

Svenska för företagare (SFF) är en utbildning där deltagare lär sig svenska och får grunderna för att driva företag framgångsrikt i Sverige. Det är en intensiv utbildning där många deltagare driver eller kommer att starta företag. Målet med utbildningen är att förkorta tiden till egenförsörjning via arbete, företagande eller fortsatta studier. Botkyrka vuxenutbildning i Botkyrka kommun anordnar utbildningen som sedan starten 2007 utbildat 253 personer från olika kommuner i Stockholms län.¹

Svenska för företagare är en del av Svenska för yrkesutbildade (Sfx) i Stockholms län. Syftet med Sfx är att ta tillvara på nyanländas yrkeskompetens genom ett samarbete mellan kommunerna i Stockholms län. I dagsläget finns utbildningar för åtta yrkesområden i olika kommuner i länet; svenska för bussförare, ekonomer, företagare, hantverkare, ingenjörer, jurister, lastbilschaufförer, lärare samt medicinsk personal. Utbildningarna är kostnadsfria för deltagaren och betalas av hemkommunen.

Uppföljning av utbildningen Svenska för företagare

För att ta reda på hur det går för de deltagare som har läst Svenska för företagare i Botkyrka kommun genomförde Botkyrka Vuxenutbildning under hösten 2011 en uppföljning bland de deltagare som har avslutat utbildningen.

Syftet med uppföljningen är att mäta effekten av Svenska för företagare, det vill säga ta reda på i vilken grad deltagarna uppnår målen med utbildningen. Målsättningen är att deltagarna efter utbildningen:

- har fått en anställning,
- driver ett eget företag, eller
- fortsätter att studera och utbilda sig

Syftet med uppföljningen är samtidigt att ta reda på hur nöjda deltagarna är med utbildningen, och hur de tycker att den kan förbättras.

Metoden för undersökningen

Botkyrka Vuxenutbildning genomförde uppföljningen genom att ringa till alla deltagare som har deltagit på utbildningen under minst två månader och som avslutat utbildningen senast under februari 2011. Totalt blev det 192 deltagare (89 kvinnor och 103 män) som omfattades av uppföljningen.

Under rundringningen fick vi kontakt med 102 deltagare, vilket ger en svarsfrekvens på 53 %. Av dem var 50 kvinnor (56 %) och 52 män (50 %). De ombads att svara på följande frågor:

---

¹ 253 personer har gått minst tre veckor på utbildningen. Ca 60% kommer från Botkyrka och 40% från övriga kommuner.

1. Vad gör du i dag?
2. Har du haft någon nytta av Svenska för företagare?
3. Om ja, vilken nytta har du haft av Svenska för företagare?
4. Du som driver eget företag, hur viktigt har Svenska för företagare varit för dig att ta det steget?
5. Var det något du saknade i Svenska för företagare?

Frågor och svarsalternativ inspirerades av Sweco Eurofutures utvärdering av Svenska för företagare 2007. Frågorna var lämpliga utifrån syftet med den här undersökningen, och de kan också tjäna som jämförande underlag till Swecos tidigare studie.

Vår undersökning har inte tagit del av deltagarnas inkomstuppgifter i uppföljningen. Vi vet alltså inte i vilken utsträckning som deltagarna kan försörja sig på sin sysselsättning.

Uppgifter om antal företag

Vi har även använt databasen som finns på hemsidan www.121.nu för att ta reda på hur många företag som har startats av samtliga deltagare som har avslutat utbildningen. Vi har sökt på personnummer och fått fram uppgifter om registrerade företag.

Det vore även intressant att göra en sammanställning av branscher och analys av omsättning och antal anställda bland företagen, för att ta reda på hur väl företagen har etablerats. Detta har dock inte rymts inom ramen för denna uppföljning.

Övriga studier

Det är problematiskt att mäta effekten av Sfi eftersom det endast finns ett fåtal studier på området. De studier som har gjorts har dessutom mätt olika saker och är därför svåra att jämföra. Vi vet dock att utrikesföddas situation på arbetsmarknaden är svårare än för inrikesfödda. Länsstyrelsen visar i en färsk studie från 2011 att sysselsättningen bland kommunmottagna flyktingar i Stockholms län är 54 % nio år efter uppehållstillstånd. Detta kan jämföras med andelen sysselsatta i länet totalt som är 75 % för kvinnor och 77 % för män.

Vad gäller studier kring Sfi gjorde Statskontoret 2009 en nationell utvärdering. De redovisade att 36 % av de som påbörjade Sfi-utbildningen 2003/2004 arbetade minst en timme året efter avslutad eller avbruten Sfi-utbildning.

Södertörns Högskola genomförde under 2011 en studie av Svenska för yrkesutbildade, där även Svenska för företagare ingick. Studien visar att deltagarna anser att Sfx varit till stor hjälp vad gäller språket, och att ca 67

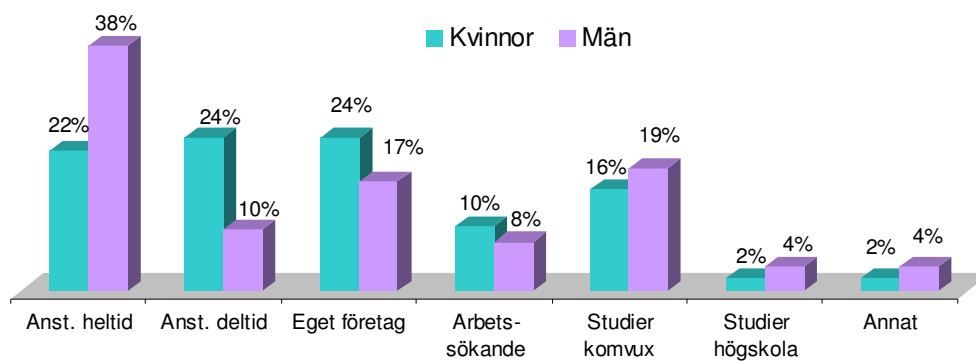
procent haft framgång på arbetsmarknaden. Författaren menar att det ändå är förvånande att inte fler har lyckats med tanke på att andelen universitetsutbildade är 81,9 procent bland deltagarna och att de yrken dessa representerar är professioner som Sverige anses vara i stort behov av.

Sweco Eurofutures genomförde en utvärdering av Svenska för företagare och den avslutades med en slutrapport 2007. Det är ett relativt litet deltagarunderlag som följts, 63 personer. Resultatet visade att 25 % hade en anställning, 28,5% drev ett företag, 24 % studerade och 14 % var arbetssökande.

Resultat

I den kommande texten redovisar vi resultatet för undersökningen som fokuserade på fem frågor. Resultatet bygger på de svar som vi fick in från 102 deltagare (av totalt 192 deltagare) vilket ger en svarsfrekvens på 53 %. Av dem som svarade var 50 kvinnor (49 %) och 52 män (51 %). Läs mer om metoden på sida 3.

Fråga 1: Vad gör du i dag?

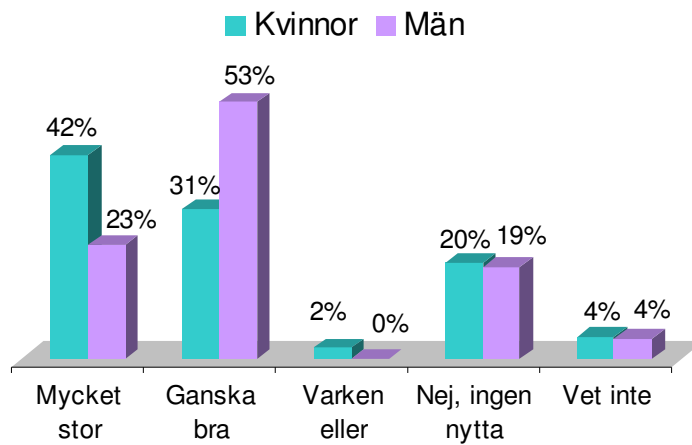

Ovanstående tabell visar på följande resultat:

- andel som är anställda eller driver företag
- andel som uppger att de driver eget företag
- andel som är arbets-sökande

Kvinnor	Män
70 %	65 %
24 %	17 %
10 %	8 %

Fråga 2: Har du haft någon nytta av Svenska för företagare?

Ovanstående tabell visar på följande resultat:

- andel som haft stor eller mycket stor nytta av SFF
- andel som inte har nytta av utbildningen eller svarat "varken eller"

	Kvinnor	Män
andel som haft stor eller mycket stor nytta av SFF	73 %	76 %
andel som inte har nytta av utbildningen eller svarat "varken eller"	22 %	19 %

Fråga 3. Om ja, vilken nytta har du haft av Svenska för företagare?

Deltagarna har uppgett en mängd olika positiva saker som de har fått ut av Svenska för företagare, här återges några:

”Språket”

”Enklare att få jobb.”

”Bra information, bästa SFI varianten, lärarna och deltagarna var alla fokuserade på det entreprenöriella”

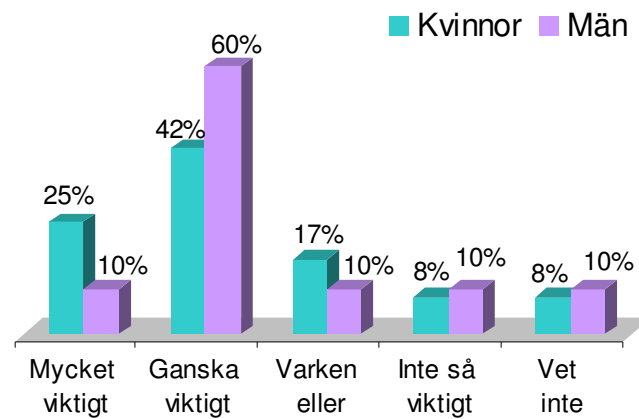
”Lärde sig hur det funkar med skatteverket, är motiverad att starta eget”

”Mycket bra info om att öppna företag, jag planerar att öppna företag inom 6 månader.”

”Riktigt bra utbildning, bättre än vanlig SFI, bra att det var mindre klasser.”

Deltagarna tycks vara mest nöjda över att de har fått mycket information om hur man startar och driver eget företag, hur samhället fungerar samt att de har lärt sig svenska språket.

Fråga 4. Du som driver eget företag, hur viktigt har Svenska för företagare varit för dig för att ta det steget?

Ovanstående tabell visar på följande resultat:

- andel som tycker att SFF har varit viktigt
- andel som inte tycker att SFF har varit så viktigt

Kvinnor	Män
67 %	70 %
25 %	20 %

Fråga 5. Var det något du saknade i Svenska för företagare?

Deltagarna har fått uppge om de saknade något inom utbildningen, och i så fall vad. Här återges ett urval av de mest typiska svaren:

”Praktisk hjälp”

”Skulle vilja ha kvällskurser och helkurser.”

”Lära mer om regler. När Almi var där var det bra. Mer sådana myndigheter på besök.”

”Att jobba mer med språket”

”Marknadsföring”

”Lärarna fantastiska, snabb utbildning och bra grund, fast verkligheten var inte samma”

”Lite mer praktisk information om företagande, SFF har haft en viktig roll när jag startade mitt företag”

De flesta kommentarer handlar om att deltagarna önskar mer praktiska inslag t.ex. hjälp med att starta företag, mer av bokföring och marknadsföring samt ännu mer språkträning. Behov av mer praktiskt stöd kan även skönjas efter utbildningens slut. En stor andel deltagare har uppgett att de inte saknade någonting.

Antal startade företag

En genomgång av databasen på www.121.nu visar att det bland de 192 avslutade deltagarna² finns 61 startade företag, vilket motsvarar 32 %. Resultatet visar att det är lika stor andel kvinnor som män som har startat ett företag.

Resultatet skiljer sig mot de uppgifter som framkommer i telefonsamtalen, där 21 % uppger att de driver ett företag. Det kan naturligtvis vara så att skillnaden beror i hur aktiv man är med sitt företag. Om företagandet är deltagarens huvudsakliga sysselsättning eller en bisyssla kan avgöra hur man svarar i uppföljningen.

---

² deltagare som har deltagit på utbildningen under minst två månader och som avslutat utbildningen senast under februari 2011. Totalt blev det 192 deltagare (89 kvinnor och 103 män) som omfattas och som utgör grunden för undersökningen.

Sammanfattning och slutsatser

Uppföljningen visar att nästan 7 av 10 deltagare på Svenska för företagare har en anställning eller driver ett eget företag efter att ha avslutat utbildningen. Därutöver är det 2 av 10 som studerar. Resultatet är tillfredsställande, utbildningen leder till jobb! Resultatet ligger i linje med det resultat som Södertörns högskola fick fram i studien av Svenska för yrkesutbildade (2011). De konstaterade att 67 % av deltagarna hade framgång på arbetsmarknaden. Resultatet måste samtidigt ses i ljuset av vilket deltagarunderlag som finns på Svenska för företagare. Utbildningen lockar till sig deltagare med högre utbildningsnivå och kanske något större "drivkraft" än utbildningar inom ordinarie Sfi, vilket gör att man kan förvänta sig en större andel sysselsatta.

Vi kan även se att det är en utbildning som gynnar kvinnor. Andelen kvinnor som har en anställning eller driver företag är 70 %, vilket är något högre än motsvarande andel män som ligger på 65 %. Det kan även jämföras med andelen sysselsatta kvinnor totalt i länet som är 75 %.

Ur resultatet får vi reda på att deltagarna överlag är nöjda med utbildningen. De tycker att det är en bra språkutbildning som ger mycket kunskaper om företagande och samhället i stort. En grupp av deltagare tycker att de inte hade så stor nytta av utbildningen, och frågan är vad det kan bero på. Det finns säkert deltagare som har hamnat på "fel" utbildning och därför inte tycker att de hade någon nytta av utbildningen. Det finns säkert också deltagare som tycker att de inte fick ut vad de förväntade sig av utbildningen. Vi får kännedom om vad det kan vara i de önskemål deltagarna har på hur utbildningen kan förbättras. Mer språk och mer om företagande önskas, liksom fler praktiska inslag. Ansvariga för Svenska för företagare arbetar kontinuerligt med att utveckla utbildningen efter deltagarnas behov och önskemål, där resultatet av denna uppföljning blir ett viktigt inslag.

Svenska för företagare är en språkutbildning med fokus på företagande, och ska inte förväxlas med en starta-eget-kurs av den typ som bedrivs i Arbetsförmedlingens regi. Det här är en förväntan som personalen upplever finns hos deltagare, och vi behöver troligtvis bli tydligare med att förklara syfte och innehåll i utbildningen.

Sammanfattningsvis kan man säga att utbildningen är framgångsrik och leder till önskat resultat. På frågan om vad som är nyckeln till framgång i utbildningen svarar två av utbildningens lärare så här:

"En av våra framgångsfaktorer kan vara att alla involverade är medskapande. En annan att våra deltagare upplever oss som ett lag, utan hierarkier mellan deltagare och lärare. Innehållet hålls aktuellt och autentiskt och deltagarna har stort inflytande över utbildningen. Eftersom alla har likartade intressen ökar motivationen."

Referenser

Herrera, Arlend, Södertörns högskola (2011): *Sfx-deltagares position på arbetsmarknaden, sysselsättning och anställningsform – Resultatet av statens och individens investering i integrering*

Länsstyrelsen i Stockholms län (2011): *Flykting i Stockholms län – hur gick det sen?*

Statskontoret (2009): *Sfi – resultat, genomförande och lärarkompetens – En utvärdering av svenska för invandrare*

Sweco Eurofutures (2007): Svenska för Företagare (SFF) – Slutrapport

Länkar till mer information om Svenska för företagare

Svenska för företagare samt rapporten för utvärderingen: www.botkyrka.se/sff

Svenska för yrkesutbildade: www.sfx-yrke.se

Länsstyrelsen i Stockholms län (koordinerar Sfx): www.bit.ly/lansstyrelsen-yrkessvenska

Kommunförbundet Stockholm läns utvärdering av hela Sfx: www.bit.ly/skl-utvardering-sfx